

Selonteko sisäisestä valvonnasta ja tarkastuksesta

1357/02.02.02/2020

Khall 15.03.2021 § 94

Kuntalain (39 §) mukaan kunnanhallituksen on huolehdittava kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta ja näistä on raportoiva vuosittain osana toimintakertomusta (KuntaL 115.1 §) Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on valtuusto hyväksynyt 29.9.2014. Kuntalain (14 §) mukaan valtuuston tulee päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Hallintosäännön (37 §) mukaan sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kunnanhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

Vastuunjako:

Euran kunnan hallintosäännössä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on käsitelty luvussa 10. Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanjohtaja sekä tilivelvolliset palvelualueiden johtajat ja vastuualueiden johtavat viranhaltijat ovat omalta toimialueeltaan vastuussa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toimeenpanosta, ohjeistamisesta ja raportoinnista. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuuden valvonnasta. Konserniohje on hyväksytty 12.2.2018 (Khall 42 §). Kunnanhallitus hyväksyi konsernin toimintaohjeet tytäryhtiöille 14.9.2020 § 232.

Edellinen sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma oli laadittu vuosille 2018-2019. Hallintosäännön (71 §) mukaan sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi.

Sisäinen valvonta ja tarkastus 2020

Seuraavassa käydään läpi vuonna 2020 edellä mainittujen osa-alueiden kehittämiseksi tehtyjä toimia ja havaittuja mahdollisia puutteita. Lopuksi kootaan keskeiset johtopäätökset ja toimenpiteet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi.

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen monella tapaa ja sen lisäksi Euran kunnassa isot järjestelmä uudistukset niin henkilöstö- kuin talouspalveluissakin veivät resursseja, mutta samalla toivat mahdollisuuden uudistaa toimintatapoja. Asiakirjahallinnan osalta uudistus toteutuu kuluvana vuonna. Siihen liittyvää tiedonohjaussuunnitelmaa tullaan myös jatkamaan. EUn tietosuojasetus (GDPR) on tuonut myös omat haasteensa, jonka myötä henkilötietoihin liittyvät prosessit ja selosteet on kartoitettu jo aiemmin ja järjestelmälistausta jatketaan kuluvana vuonna.

Tietoturvaa on vahvistettu O365 siirtymisen yhteydessä niin käyttäjälähtöistä tietoturvaa kuin teknistä mm. virustorjunnan analysointia kehittämällä.

Kiinteistöjen osalta ollaan myös kunnassa ottamassa käyttöön oma järjestelmä, jossa niihin liittyvää hallinnointia kehitetään. Sään ääri-ilmiöt tuovat omat haasteensa, joihin erityisesti Vesilaitoksen osalta on paneuduttu. Konserniyhtiöiden osalta myös riskienhallintaa on kehitetty erilaisten ohjelmien ja kartoitusten osalta.

Rahoitusriskin hallintaan on alkuvuodesta 2021 otettu käyttöön uusi Apollo-ohjelma, johon viedään myös merkittävien tytäryhtiöiden lainat ja kaikki kunnan rahoitukseen liittyvät taloudelliset vastuut. Rahoitusmarkkinoiden tilanne on viimeisen vuoden aikana ollut epävakaa ja Euran kunnan lainojen osalta korkosuojauksen taso on merkittävästi laskenut kolmen suojauksen päättyessä. Rahoitusriskiä pienennettiin maaliskuussa 2021 otettavalla 10-vuotisella 10 miljoonan euron lainalla, jonka jälkeen suojausaste on kohtuullinen lähes 50 prosentilla.

Omaisuuksien hallinnan ja sopimusvalvonnan osalta on Dynastyn sopimushallintaa laajennettu kattamaan kaiken merkittävän toiminnan, mutta hälytysjärjestelmä otetaan käyttöön seuraavaan versioon siirryttäessä. Pienhankintaohjeistus on hyväksytty syksyllä 2017 ja sitä on noudatettu. Hankintajuridisiin kysymyksiin on suositeltu käytettävien asiantuntijapalveluita. Käytössä on sähköinen kilpailutusjärjestelmä Cloudia hankintaprosessien oikeellisuutta ja dokumentointia tukemaan.

Talouden järjestelmien uudistus saatiin muutamista eri järjestelmien välillä olevista rajapintahaasteista huolimatta kohtuullisin pienin viivästyksin läpi. Uudistuksen myötä laskujen kierto on tehostunut ja kaikilla laskuilla on eri tarkastaja ja hyväksyjä. Myös palkat hyväksytään erikseen. Käteiskassojen tarkistus tullaan tekemään syksyllä, kun pandemian riskeistä on päästy. Kunnan korttien hallinnan yksinkertaistamiseksi on maksukorteista luovuttu ja siirrytty käyttämään toimittajakohtaisia kortteja, kun mahdollista.

Eu-sääntelyn myötä myös Suomeen on tulossa ilmoittajansuojelua (whistleblower) koskeva laki 1.11.2021 alkaen. Sen myötä mm. kaikissa yli 10 000 asukaan kunnissa tulee ratkaista, miten suojellaan niin teknisesti kuin kulttuurisesti ettei organisaation väärinkäytöksistä tms. ilmoitettava henkilöä syrjitä. Euran kunta seuraa kansallisen lainsäädännön valmistumista ja miten kuntien yhteistyössä tähän varaudutaan.

Johtopäätökset ja kehittäminen

Euran kunnassa sisäinen valvonta ja riskienhallinta on resurssit huomioiden kohtuullisella tasolla. Palvelualueet ja konserniyhtiöt seuraavat riskejä osana talouden ohjausta. Tavoiteasetannassa ja toimintaprosessien kuvaamisessa on tunnistetusti haasteita, joihin keskitytään uuden strategia-prosessin laadinnan yhteydessä - tavoitteena on johtaa selkeät tavoitteet strategiasta niin kuntatasolle kuin lautakuntatasolle. Tavoitteiden ja riskien seurantaan on kartoitettu eri ratkaisuja alustavasti.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen päivittäminen on tarpeen strategia-prosessin jälkeen ja kun talouden ja asiakirjahallinnan järjestelmien uudistustyö on saatu valmiiksi. Myös edellä mainittu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyvä käydä läpi muuttuneen toimintaympäristön (esim. lainsäädäntö, riskit) näkökulmasta. Näiden lisäksi taloussuunnittelu-

kaudelle tulee laatia syksyllä oma yksityiskohtaisempi sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma.

Valmistelu ja lisätiedot: Talousjohtaja Katja Aalto, puh. 044 422 4059

Ehdotus

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus hyväksyy selonteon sisäisestä valvonnasta ja tarkastuksesta.

Päätös

Kunnanhallitus:

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.